

Biblická čtení:

3 Mojžíšova (Leviticus) 19,1-2.17-18

Hospodin promluvil k Mojžíšovi: „Mluv k celé pospolitosti Izraelců a řekni jim: Buďte svatí, neboť já Hospodin, váš Bůh, jsem svatý. Nebudeš ve svém srdci chovat nenávisť ke svému bratru, ale budeš trestat svého bližního podle práva, a neponeseš následky jeho hříchu. Nebudeš se mstít synům svého lidu a nezanevřeš na ně, ale budeš milovat svého bližního jako sebe samého. Já jsem Hospodin.

1.Korintským 3,10-11.16-23

Jsme spolupracovníci na Božím díle. Podle milosti Boží, která mi byla dána, jako rozumný stavitel jsem položil základ a druhý na něm staví. Každý ať dává pozor, jak na něm staví. Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus. Nevíte, že jste Boží chrám a že Duch Boží ve vás přebývá? Kdo ničí chrám Boží, toho zničí Bůh; neboť Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy. Ať nikdo sám sebe neklame. Domnívá-li se někdo z vás, že je v tomto světě moudrý, ať se stane bláznem, aby se stal opravdu moudrým. Moudrost tohoto věku je bláznovstvím před Bohem. A ať se nikdo nechlubí lidmi. Všechno je vaše, ať Pavel nebo Apollos nebo Petr, ať svět nebo život nebo smrt, přítomnost nebo budoucnost, všechno je vaše, vy však jste Kristovi a Kristus je Boží.

Matouš 5,38-42.45b

Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Oko za oko a zub za zub.‘ Já však vám pravím, abyste se zlým nejednali jako on s vámi; ale kdo tě uhodí do pravé tváře, nastav mu i druhou; a tomu, kdo by se s tebou chtěl soudit o košili, nech i svůj plášť. Kdo tě donutí k službě na jednu míli, jdi s ním dvě. Kdo tě prosí, tomu dej, a kdo si chce od tebe vypůjčit, od toho se neodvracej. Bůh dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé.

Téma: Biblická etika vychází z poznávání Božího charakteru

Za zničené oko či zub mohl být trest i zabití. Uplatněním zákona „oko za oko, zub za zub“ znamená rovnocennou odplatu. Přestává být ponecháno na rozhodnutí postiženého (či jeho rodiny), co za zlé jednání druhému udělá. Za Ježíšových dob to neplatilo doslovně, bylo možné se vykoupit peněžitou náhradou. Ale Ježíš se staví proti zásadě přiměřené odvetě.

Právo na urovnání vztahu mezi lidmi je důležité. Soud, který je vyhlašuje, staví hráz proti svévoli a násilí. Proto máme soudy i dnes.

Spravedlnost Ježíšových následovníků – tedy nás křesťanů – má však přesahovat tuto soudní spravedlnost (zákoníků a farizeů) světského soudu. Tedy nepoužívat odvetu v jakékoli podobě.

Ježíšovo slovo nás vybízí neodporovat, nestavět se proti, nebýt jakoby obrazem toho „hrubiána“ v zrcadle. Tedy nebojovat proti lži lží, proti bezpráví bezprávím. Ne oko za oko, zub za zub. Nemstít se.

Protože již jsme poznali Boží milost, pak je naším posláním, úkolem jednat a chovat se jinak. Jak? Jak rozumět onomu: „Udeří-li tě kdo na pravou tvář, nastav mu i druhou.“ Neplatí to doslovně. Ježíš sám, když byl při výslechu u velekněze udeřen od jednoho z biřiců do tváře, nenastavil druhou tvář, ale bránil se slovy: Řekl-li jsem něco špatného, prokaž, že je to špatné. Jestliže to bylo správné, proč mě biješ?“ Jinými slovy při útoku hrubého protivníka usilovat o stálý sklon k odpuštění. Nedat průchod zlosti a vzteku a touze po pomstě. Raději křivdu snášet než ji působit. (Nejde však o trpné snášení zla.)

Co je nesmírně důležité si uvědomit. Ježíš dlouze nekoumal nad tím, jakou taktiku v boji proti zlu zvolit jako nejúčinnější, nejúčelnější. On poznal, že takhle Bůh jedná s hříšníky. Bůh nejedná na základě zásady „jak ty mně, tak já tobě.“ Jedná na zásadě podobenství o marnotratném synu. Otec marnotratníka přijímá, odpouští mu, je vůči němu milosrdný. Totéž činí Ježíš – jde vstříc hříšníkům s láskou, aby je zachránil. Nestraní se jich, nabízí jim spásu.

Bůh dává své slunce a déšť všem. A nejen to – všechny možnosti života.

V okupovaných zemích přinutit někoho, aby sloužil, ať se mu to líbí nebo ne (ať chce či nikoliv). To se stalo Šimonu z Kyrény, když mu římský vojáci poručili, aby nesl Ježíšův kříž. Byl to zákon, který mohli okupanti používat. A bylo to veliké ponížení, které musela okupovaná země a její lidé snášet. Odpor nebyl dovolen. Neexistovalo žádné odvolání.

Chci končit připomenutím, že všechna ta biblická etická měřítká nejsou dána proto, aby se nějak zakomponovala do státního řízení (zřízení); je to nabídka pro všechny, kdo se rozhodují k následování Pána Ježíše. Čím víc nás bude, tím více se bude prosazovat Boží království již tady na zemi. My budeme ochotni trpět nespravedlnosti jako Pán Ježíš, budeme spoléhat na Boží vůli a moc. A uvidíme ji zřetelně se prosazovat nejen mezi námi tady ve sboru a v církvi, ale i mimo ni, ve společnosti, a věřím, že i ve světě.